

– при формулюванні стратегії існує серйозне обмеження в інформації (сильно узагальнена, неповна і неточна інформація);

– цілі та стратегії в цілому залежать від рівня організаційної структури підприємства. Елементи стратегії вищих рівнів організаційної структури можуть бути цілями на нижніх рівнях.

У відповідності ресурсного підходу, конкурентна перевага виникає в тому випадку, коли підприємство реалізує таку стратегію створення вартості з використанням наявних (унікальних) ресурсів, яка не може бути реалізована її конкурентами. Унікальні ресурси та можливості підприємства повинні бути сформовані, документовані та ізольовані (захищені від копіювання), зокрема за рахунок таких елементів інтелектуального капіталу, як організаційні процедури, бізнес-процеси, корпоративна культура, тощо. Умовою формування стратегії є визначення переліку ключових процедур, що визначають її розробку, виконання та завершення, а також обмежень, що пов'язані з організаційною структурою та інформаційних обмежень.

УДК 657+336.2

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Чебанова Н.В., д.е.н., професор (УкрДАЗТ)

Система бухгалтерського обліку та оподаткування пройшла довгий шлях розвитку, зазнавши з плином часу значних змін та удосконалення, вона не існувала та не існує у певному визначеному стані. Значення кожного з елементів системи з часом зростає чи зменшується під впливом загального розвитку системи. З удосконаленням методів управління, розвивається методологія бухгалтерського обліку та оподаткування, удосконалюються форми їх ведення та організації, в систему вводяться додаткових об'єктів синтетичного та аналітичного обліку та оподаткування. Застарілі форми втрачають своє значення і на їх місці виникають нові, більш прогресивні, що відповідають сучасній організації господарської діяльності.

У подальшому розвиток системи бухгалтерського обліку та оподаткування визначається тим, яка інформація, кому та в які терміни повинна надаватись. По відношенню до конкретного підприємства користувачі інформації бухгалтерського обліку та оподаткування групуються у кілька груп:

інвестори, держава, менеджери, кожна з яких має свої інтереси в діяльності підприємства і певним чином приймає участь у розподілі прибутку. Користувачі мають неоднакові можливості доступу до внутрішніх та зовнішніх інформаційних потоків; окрім того, відрізняються як за своїми інтересами відносно підприємства, так і за можливостями впливу на процес формування інформаційних баз. Таким чином, за даних обставин можна пояснити появу взаємопов'язаних систем обліку та оподаткування, що орієнтовані відповідно на задоволення потреб та інтересів відповідних груп користувачів.

Вся сукупність інформації, яка формується в системі бухгалтерського обліку та оподаткування, належить саме власнику, що і визначає його пріоритет у використанні такої інформації. Однак з плином часу розвивалось суспільство, а діяльність людини все більше обмежувалась та контролювалась. Втручання держави як суб'єкта господарських відносин також створює певні обмеження щодо використання певної частини інформації.

Бухгалтерський облік та оподаткування є інформаційною системою, оскільки вони мають ознаки, властиві системі – наявність зв'язків (в тому числі зворотних), поділ на частини, наявність структури (упорядкованих елементів), цілеспрямованість, збереження певної стійкості в заданих межах під впливом зовнішніх факторів. Вони повинні бути достатньо гнучкими і задовольняти інформаційні потреби користувачів звітності. Що стосується звітності, то вона, використовуючись зовнішніми та внутрішніми користувачами за різним призначенням змінює свою форму і таким чином поділяється на фінансову, управлінську та податкову.

В межах такої цілісності бухгалтерського обліку та оподаткування взаємодіють окремі елементи методу бухгалтерського обліку та оподаткування, які є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими, та в сукупності утворюють метод бухгалтерського обліку та оподаткування, під яким слід розуміти систему конкретних прийомів і способів пізнання, перетворення або оцінки діяльності. Використання одного з елементів методу обов'язково зумовлює використання іншого.